

GEROSTOMATOLOGIE

Balogh, Molnár, Schranz, Huszár

Editura Academiei, Budapesta, 1962, 310 pagini

Gerontologia studiază modificările morfologice, biochimice și funcționale ce survin în organismul bătrîn, modificări care prezintă deosebiri atât individuale cât și cronologice. Această ramură a științei, din ce în ce mai amplă, îmbrățișează și gerostomatologia, termen propus de autori acestei lucrări, care se ocupă nu numai cu anatomia și fiziologia modificărilor senile ale aparatului dento-maxilar, ci și cu elaborarea unor măsuri de terapie și profilaxie.

Bibliografia referitoare la gerostomatologie este astăzi foarte vastă, și acest fapt rezultă din lista de lucrări bogată pe care o publică autori volumului. Unul dintre obiectivele urmărite de *Balogh, Molnár Schranz și Huszár* este sistematizarea și interpretarea critică a materialului bibliografic abundent. Baza științifică a acestei lucrări este formată din concluziile trase în urma unor cercetări de gerontologie, întreprinse de autori timp de 10 ani și de rezultatele examenelor stomatologice efectuate la peste 1.500 de persoane.

În partea introductivă, lucrarea dă o privire sintetică asupra noțiunii de îmbătrînire, menționînd teoriile în legătură cu această problemă și cu procesele biologice.

Capitolul I se ocupă cu anatomia aparatului dento-maxilar. Modificările atât morfologice cât și funcționale pe care le prezintă în bătrînețe maxilarele, sinusul maxilar și articulația temporo-mandibulară sînt ilustrate printr-un material bogat, alcătuit din fotografii și radiografii. Anunțăm deosebită partea din acest capitol privitoare la modificările ce survin în cursul vieții în părțile componente organice și necorganice ale dinților. Această problemă este prezentată în tabele ilustrative (*Schranz*). De asemenea menționăm examinările comparative efectuate la microscopul electronic în diferite perioade ale vieții, deci la diferite vârste, de *Kohari și Bóna*, precum și partea în care sînt expuse modificările senile macroscopice și microscopice ale limbii pe baza cercetărilor întreprinse de *Balogh și Lelkes*.

Obiectul capitolului II este fiziologia senilă a aparatului de masticție. Constatările referitoare la numărul, localizarea și repartizarea după sex a dinților reziduali sînt interesante nu numai din punct de vedere gerostomatologic, ci și din punct de vedere parodontologic și protetic. Date instructive cuprind tabelele în care sînt trecute valorile procentuale ale repartizării după sex a dinților reziduali la vîrsta de 60—70—80 ani.

Modificările activității de ionație survenite la bătrînețe sînt expuse foarte pe scurt. Cu mult mai amplu este subcapitolul consacrat gerostomatoziei limbii. În cavitatea bucală a edentaților limba constituie cel mai activ organ de masticție, singurul organ hipertrofiat într-un mediu intern ce se atrofiază. Modificările ce survin paralel cu vîrsta, în senzațiile de pipăit, de durere și de gust ale limbii sînt prezentate în mod foarte instructiv, completate cu rezultatul cercetărilor lui *Balogh și Lelkes*.

Acest capitol care conține numeroase date noi se încheie prin descrierea transformării funcțiunii mucoasei, a secreției salivare și a florei bucale în perioada bătrîneții.

În capitolul III, autori expun cîteva probleme mai importante ale terapiei gerostomatologice: modificarea indicelui CER, cele mai frecvente forme ale cariei senile, profilaxia și tratamentul acestor carii precum și unele afecțiuni coronare ca abraziia, eroziunea și denudația în diferitele lor forme.

Un subcapitol de dimensiuni mai mici este consacrat parodontopatiilor senile.

Dintre afecțiunile senile ale mucoasei bucale sînt menționate numai cîteva aspecte caracteristice (capitolul V). O atenție deosebită se acordă anginului infecțios și leucoplachiei.

Discuțiind probemelle chirurgiei bucale a bătrîneții (în capitolul VI), autori formulează numeroase indicații utile din punct de vedere practic. După prezentarea problemelor privind indicația, pregătirea și anestezia, se atrage atenția asupra regulilor și mijloacelor particulare ale extracției dinților în bătrînețe. Într-un capitol aparte sînt înfățișate chestiunile în legătură cu traumatologia, milamațiile și tumorile benigne și maligne.

În capitolul VII, se discută aspectele generale ale geroproteticii, acordându-se prioritate, în mod foarte just, problemelor de indicație.

În sfârșit, autorii prezintă în anexe câteva particularități caracteristice ale tipologiei gerostomatologice. În continuare lucrarea cuprinde îndrumări utile privitoare la igiena gurii și profilaxia afecțiunilor gerostomatologice.

Pe lângă faptul că prezintă date foarte valoroase, cartea aceasta constituie în primul rând un început valoros în vederea sintetizării rezultatelor obținute până acum într-o nouă ramură a medicinei. Obiectivele pe care și le-a propus gerostomatologia dau fără îndoială avânt și îndrumări tuturor ramurilor stomatologiei pe măsură ce se ivesc din ce în ce tot mai multe probleme noi. Și din acest punct de vedere considerăm că împărțirea materialului este cât se poate de norocoasă.

Gerostomatologia apărută recent în Editura Academiei de la Budapesta, conține 197 de figuri foarte bine selecționate și 32 de tabele cu date deosebit de utile, fapt care ridică valoarea cărții.

Regretăm că această lucrare executată în excelențe condiții tehnice a apărut deocamdată numai în limba germană.

L. Csögör